

Heinz Oskar Schaefer

Natsionaalsotsialistliku maailmavaate põhijooni

Originaaltiitel:
Grundzuege der nationalsozialistischen Weltanschauung

„NSDAP-l ei ole käesoleva kirjutise suhtes etteheiteid.“

Natsionaalsotsialistliku kirjavara parteiameti kontrollkomisjoni esimees.
Berliin, 7. september 1935.

„Seda kirjutist soovitatakse NSDAP-le,
selle allüksustele ja liidetud ühingutele
kui ka parteivälistele organisatsioonidele.“

Juhi NSDAP kogu vaimse ja maailmavaatelise kasvatuse
ametnik kirjahooldekande peaametis.
Berliin, 6. mai 1936.

© 1942, Propaganda-Verlag Paul Hochmuth, Berliin.
Printed in Germany.

(tõlge 2010)

Meie maailmavaade kui eluvundament

Eales varem ei ole räägitud sedavõrd palju maailmavaatest kui meie kaasajal. Meie aeg toob sedavõrd palju „maailmavaatelisi küsimusi“ esile, et üksikisikul on võib-olla kalduvus neid liiga abstraktselt näha. Natsionaalsotsialisti jaoks ei tohi aga maailmavaade olla filosoofiline mõiste: see on täna saksa rahvuse valitsev eluküsimus, nagu see varem oli ühe noore liikumise sütitav võitlushüüd, kes julgelt nõudis sellele sajandile piire. Kui meie maailmavaade oleks vaid teooria, siis oleks see osutunud kasutuks võitluses võimu pärast. Ta pole ka tardunud dogma, muidu oleks dünaamiline elu ta ammugi ümber lükanud. Vastupidine on hoopis aset leidnud. Eales varem pole Saksamaa kogenud kogu rahva sellist loomejõu ja tööpanuse tõusu nagu **Kolmanda Riigi maailmavaate märgi all**.

Natsionaalsotsialistliku idee totalitaarsusnõue

Selle eesmärgi saavutamiseks on liikumine algusest alates esitanud nõude oma elukäsituse totaalse kehtivuse järele:

Adolf Hitler: „**Maailmavaade on ebatolerantne ja ta ei saa rahulduda rolliga olla „üks partei teiste seas“, vaid nõuab vankumatult enese jäägitut ning resoluutset tunnustamist, kui ka kogu avaliku elu ümberkorraldamist vastavalt oma nägemustele.**“

Alfred Rosenberg: „**Täna sõditakse väärtuste ümberkorraldamise üle. Tulevik saab näitama, kas siin saavutatakse võit, mis on eelduseks sellele, et natsionaalsotsialistlik liikumine ei oleks ühe põlvkonna asi, vaid tulevaste sajandite maailmavaateliseks ja poliitiliseks aluseks.**“

Nende programmiliste seaduste järgi võtab natsionaalsotsialistlik maailmavaade õiguse nõudmaks: olla igavese saksa idee ainus ja totaalne väljund. See tõsiasi tuleb endale teadvustada ja seda mitte ainult tundeliselt tunnustada. Sajad on pidanud maksma oma eluga võitluses selle idee nimel, tuhanded on oma verd ohverdanud. Need liikumise ohvrid ärgu olgu asjata. Meie maailmavaate totalitaarsusnõue jääks illusiooniks, kui mitte igaüks pole valmis seda rakendama oma elus. Sest „iga maailmavaade on niisama tugev, kui ta kandjate tahe seda kaitsta“ (Rosenberg).

Ajalooline traditsioon

Kui me vaatame tagasi saksa rahva ajaloole, leiame me igal ajaperioodil mehi ja tegusid, milles on kehastunud teatud idee, mis pärineb elusast rahvatahtest. Sõnadest „rahvad on jumala mõtted“ saame me kindlaks teha, et kujundavad mõtted pärinevad ka rahvastest. Meie ajaloos korduvad üha taas samalaadsed sündmused, mis näitavad, et rahvas elab idee, mis tahab end kehtestada ja peab kord saavutama oma teostumise. Võrdleme seda tõsiasja kaasaja näidetega:

Saksa verd oleva koosluse ühinemine üheks riigiks on ürgvana idee, mille teostamise nimel on sajandeid voolanud parimat verd. Austria, Sudeedimaa, Böömi- ja Määrimaa ning saksa idaalade ja nüüd saksa läänealade liitmise läbi on idee saavutanud läbimurde ning on võimaldanud Suur-Saksa Riigi reaalsuse.

Niisama vana on sakslaste püüdlemine rahvaga seotud valitsejate järele, nagu seda germaanlased hertsogi väarikuse näol omasid. See soov on teoks saanud Adolf Hitleri isikus, läbi natsionaalsotsialistliku rahvaliidumise Juhi ameti, kellel on nii kantsleri, riigipea kui Kaitseväge (*Wehrmacht*) kõrgeima juhi volitused.

Sellepärast tegeleme me täna põhjalikult Widukindi, Heinrich I, Ghibellinenite, rüütliordu, prints Eugeni ja Joseph II, Friedrich Suure, riigivabahärra vom Stein und Bismarckiga, kuna

me näeme nende poliitikas saksa riigi, koloniaalse või kujundava idee kehastust. Nendest tuleneb ka traditsioon, millest natsionaalsotsialism teadlikult kinni haarab.

Maailmavaade ja selle kujundamine

Iga rahvas omab teatut „õndsuse keset“. Meie oma seisneb üksikisiku kui ka rahva orgaanilises arengus ning ta tõupärases elukujunduses saksalikus eluruumis. Selle sihini jõudmiseks vajalikud teed ja jõud annab meile kätte natsionaalsotsialistlik maailmavaade. Veel oleme me võitluses ta jäägitu kehtestamise nimel; iga sakslane kannab oma ellusuhtumise ja tegudega rahvusterviku sees määravat rolli saavutamaks ta võit ühiselus ja -püüdlemises ning sellega rahva vabastamine.

Seda selgem peab olema arusaam meie põhimõtetest. Ohule, et natsionaalsotsialismi mõiste ümber vermitakse ja võltsitakse, või et saksa inimesed lasevad end tasalülitada võõraste ideoloogiate poolt, tuleb vastu seista põhjaliku selgitustöö ja veenmisega. Liikumine ei ole aga välja andnud katekismust teejuhiks ja kasutusjuhendiks. Seda enam on ta apelleerinud rahva tervetele instinktidele. Sest elu ise on natsionaalsotsialistliku võitleja kui idee enda instinktikindluse proovilepanek. Et täna olemasolevad elu vormid, seepool, mida toimub nii rahva kui üksikisiku areng, nagu majandus, õigus, kultuur, kasvatus, sotsiaalkujundus jne ei areneks maailmavaatele vastupidiselt, seda garanteerib partei läbi enese organisatsiooni ja natsionaalsotsialistliku juhtkonna kõigis ülejäänud ametites. Natsionaalsotsialistlik valitsus on algusest peale selle eest hoolitsenud, et parteil on täidesaatvates organites läbi maailmavaateliste initsiatiivide võimalus igas sektoris meie mõttevara teokstegemist rakendamist teostada.

Partei ja riik

Me oleme varasematel aegadel kogenud, et riik esitas ise nõude totalitaarsuse järele ning oli seeläbi tihti oma seadus- ja haldusaparaadi abil võimeline saksa elu vägistama või vähemalt ülevalt alla piirama. Nendel aegadel polnud puudust meestest, kes oleks sellistele sündmustele vastu astunud, kuid puudu oli suletud ühisliikumise löögijõust, nagu see meil täna partei näol on. Läbi partei jõuab täna rahvatahe väikseimast rakukesest üle maakondade riikliku juhatuseni, kus on loodud partei, riigi ja Kaitseväge ühtsus. Rahva tahte väljendamiseks kasutati varem „demokraatia“ loosungit. Pärast seda, kui see oli meie eluruumis haledalt läbi kukkunud, võttis natsionaalsotsialism rahvatahte väljendamise sihi teadlikult oma põhiülesandeks. Nii sai võitlushüüd „**üks rahvas, üks riik, üks juht**“ riigi väljaarendamise jaoks erilise tähenduse. Seepärast olid valitsuse esimesed meetmed mh riigi ja maakondade terviklikkuse tagamine, riigijuhtimine, selles partei ja riigi koostöö õiguslik reguleerimine ning ametnike õiguste ja kohustuste terviklik korraldamine vastavalt natsionaalsotsialistlikule maailmavaatele (Riigiametnikeseadus). Viimase alla kuuluvad Volitamisseadus 24. märtsil 1933, erinevad riigiterviklikkuse seadused 1933/34 ja 1939, Riigipea seadus 1. augustil 1934 ja seadus partei ning riigi terviklikkuse tagamiseks 1. detsembril 1933, mille tähtsaim paragrahv kõlab järgnevalt:

„Pärast natsionaalsotsialistliku revolutsiooni võitu on Natsionaalsotsialistlik Saksa Töölispartei saksa riigiidee kandja ja seega lahutamatu riigiga seotud.“

Lõpuks valitseb, partei ja riigi suhte näol saksa elus, rahvapanuse arengu kõigil aladel produktiivne pinge ja polaarsus. Partei kui rahva elupõhimõtete kujundaja valvab läbi enda rividest pärinevate poliitikute ka seadusandluse ja haldamise üle. Sellega on alatiseks tagatud, et terve rahva dünaamikat ei piirata bürokraatia talumatute piiridega. Sest: „**Riik on vahend**

jõudmaks eesmärgini. Ta eesmärk on füüsiliselt ja hingeliselt ühesuguste elusolendite säilitamine ja soodustamine. See säilitamine tähendab esmalt rassilist arvukust ja tagab seeläbi rassis peituvate jõudude vaba arengu.“ (Adolf Hitler)

Kõige keskmes on rahvas

Sellel alal on jäetud indiviidi elu ja tegevuse jaoks suur mängumaa, nii et ta saab oma jõudu kasutada rahvusterviku hüvanguks.

Adolf Hitler: „**Natsionaalsotsialismi vaated ei lähtu ei indiviidist ega inimkonnast. Ta seab teadlikult kogu rahva oma mõttemaailma keskmesse.**“

Alfred Rosenberg: „**Riigivormid muutuvad ja kaovad, rahvas aga jääb. Sellest järeldub juba, et rahvus on esimene ja viimane, millele kõik ülejäänud alluma peab.**“

Need olulised põhimõtted on selgituseks hüüdlausele parteiprogrammis „**üldkasu enne omakas**“. Selle näol on partei leidnud ka lõpliku lahenduse indiviidi ja terviku suhtele, mis on alati olnud küsimuste keskmes ja omab erilist tähendust natsionaalsotsialistliku ühiselu jaoks.

Sotsialism – põhiküsimus

Indiviidi ja terviku suhte probleem on ürgvana. Sel on kõigi rahvaste puhul olnud oluline roll. Iga ajastu on sellele küsimusele, milline peab olema indiviidi suhe tervikusse, andnud erineva vastuse. Meisse puutub siin aga vaid saksa saatus. Ning on kindel: „**Sotsiaalne idee peab tingimata olema riigi vundamendiks, vastasel korral ei saa riik kaua püsida.**“ (Adolf Hitler)

Sotsiaalprobleemi muutumise kaudu saksa ajaloo saame me kõige paremini õppida erinevate maailmavaadete mõju. On pikk kannatustetee germaanlaste instinktiivsest tervikuga arvestamisest kuni kaasaja natsionaalsotsialistlike sotsiaalreformideni, mil me arvame, et oleme leidnud lõpliku tee saksa terviku kujundamiseks. Selle teadmiseni oleme me jõudnud läbi hääletuste ja usaldusavalduste, millega rahvas on natsionaalsotsialistlikule juhtkonnale poolehoidu avaldanud. Seda nõusolekut sai ja saab saksa rahvas anda, kuna natsionaalsotsialismi maailmavaateline ja sotsiaalne idee on edukalt ning praktiliselt rakendunud peaaegu kõigis eluvaldkondades. Adolf Hitler: „**Ei eksisteeri sotsialismi sotsialismi enda pärast. Kui mulle keegi sõnaks: Sotsialism on suurepärane idee, mis on aga seotud ennekuulmatute ohvritega ning toob inimestele pidevalt mure ja häda, nii pean ma vastama: See sotsialism on sedavõrd kahjulik, et ta tuleb nii kiiresti kui võimalik kõrvaldada. Selleks pole vaja ei marksitlikku sotsialismi ega natsionaalsotsialismi.**“

Revolutsiooniline pööre on vaid siis õigustatud, kui see tõepoolest teenib lõpptulemusega rahva paremat kestma- ja ellujäämist.“

Viimaste aastate praktika on natsionaalsotsialismile õigustatuse andnud. Sellega on ehtsa saksa elukujundamise eeldused tuleviku jaoks selged. Käsitleme nüüd ideid ja jõudusid, mis üritasid minevikus, läbi oma õpetuste saksa rahvast juhtida paremasse tulevikku. Need on liberalismi, marksismi-bolševismi ja kirikliku universalismi ning nende taga seisvate internatsionaalsete vabamüürluse ja juutluse jõud.

Tõuvõõrad ideed ja võimud

Täna pakuvad need õpetused meile selles mõttes huvi, et natsionaalsotsialismil tuli nende vastu võitlusajal seista. Kuid teeme endale selgeks, et kaasaja põlvkond on nende õpetuste poolt rohkemal või vähemal määral läbi kasvatuse ja ellusuhtumise mõjutatud. On arusaadav,

millised suured vaimsed vastuolud tuleb täna veel ületada, olenemata sellest, et nende poliitiliste vastaste jõud on peatatud. Me ei tohi unustada, et need võimud on ülejäänud maailmas (va autoritaarsed riigid) meie pihta turmtule avanud ja praegu käimasolev sõda peab meid oma arusaamade juurest tagasi juhatama „end õigustanud“ õnnistuste juurde nagu demokraatia, maailmamajandus, individualism ning kuidas iganes need õpetused ei kõla, nagu meil ei oleks olnud sajandeid võimalust neid retsepte enese rahvakehal – negatiivse tulemusega – järele proovida. Seda enam peame me vastaste õpetusi igale natsionaalsotsialistile esile tooma, kuna need vastased pole täna enamasti enam nähtavad ja katsutavad, vaid üritavad osavalt varjatuna oma eksistentsi jätkata. Igaüks harigu ja kontrolligu end, kas tema mõtlemises ja tegutsemises on veel märgata möödunud ajastute arusaamasid.

Erinevalt saksa eluruumiga piirnevast natsionaalsotsialismist, esitavad need võimud universaalse nõude kehtida eranditult kõikide inimeste kohta. Nende maailmavaadete eest väljasolevad isikud väitsid kord, et nende õpetused, kui nad reaalsuseks saaks, teeks need suuri „saavutusi“ „inimkonna“ või vähemalt selle inimkonna teatud ringkondade hüvanguks.

Indiviidi vabastamine

Liberalism soovis inimkonnale tuua indiviidi vabastamise kõigist seotud elu- ja mõtlemisviisidest. Eelnenud nn valgustatuse ajastu vabastas kahtlemata osaliselt inimesed näiteks valitsejasugudest, sotsiaalsetest ja vaimsetest ahelaist. Kuid liberalistlik demokraatia kukkus Saksamaal hädiselt läbi ülesandega seada rahva kõige võimekamad riigi, majanduse, kultuuri jne tippu. Oma võimu kõrghetkel näitasid „rahva esindajad“ end parlamendis kui tulukate omanike (kapital, börs, maineajakirjandus, tööstus, suurmaaomanikud) korrumpeerunud kaasosalisi. Liberalistlikul süsteemil ei õnnestunud oma killustatuses ja pooliklikkuses kasvatada inimest – oma ideaali kohaselt – suletud poliitiliseks isiksuseks. Bioloogiliste seaduste kohaselt ei saa üksikisik tervikuga – millest ta pärineb – sidumata pikaajaliselt eksisteerida.

Inimkond, keda taheti vabastada, sidumata teda kõrgema kombelisusega, kõigist köidikutest, uppus lõpuks inimliku nõrkuste – pinnapealsuse, madala, kasvatamatuse –, mida kuidagi ei piiratud, sohu. Sest enamuse mõistis ja kujutas seda vabadust valesti. Selle ülehindamine viis aja jooksul arusaamani, et piiritu meelevaidsus ja halastamatu egoism, mis kujutasid endast kõrgeimaid väärtuseid, pidid indiviididele olema ligitõmbavateks sihtideks. Tollal, kui iga nõrk ja lihtsameelne võis end isiksuseks näha, pidid tõelised isikuomadused muutuma kergemeelsete otsuste mängupalliks ning loovad panused näima usumatult moondatutena, samal ajal, kui võidutsesid välised edusammud ja pinnapealsed saavutused.

Kõigi sidemete katkemine

Pinnapealse ülistamine leidis seda parema kasvupinnase, mida enam – samal põhjusel – kasvas inimeste linnastumine. Ühelt poolt tingis tehnika areng ja majanduse tugevnemine linnade ning tööstuskeskuste kiire kasvu, teisalt kasutasid paljud nüüd tegevusvabadust, elamaks linnlaste mugavat elu. Teised olid aga pinnase piiratuse tõttu sunnitud maapiirkondadest lahkuma, et tööstustsehhides või kontorites „karjääri teha“. Kui nimetatud epohhi alguses moodustas maaelanikkond kaks kolmandiku saksa rahvast, samas kui kolmandik elas – enamuses – väikelinnades, näis see suhe sajandi alguses olema ümberpööratud. Sellise arengu tulemuseks oli tasapisine vere ja pinnase sidemete katkemine. Nende loomulike vaistude kaotamise tagajärjeks oli, et püham vara, mida rahvas haldama peab, anti võimetute, lisaks ka välismaiste ja võõrarassiliste elementidele kätte.

Nii tähendas talude muutumine ettevõteteks, põllumajanduse käsitlemine spekulatsiooniohjektina, sõjaeelne maapakku põgenemisele meelitamine ja väljarändamisele jne ennekuulmatut rahvalike verejõudude nõrgendamist ja eksitamist. Seeläbi koges rahvakeha sotsiaalne jaotus ebaloomulikku rikastamist. Sellest ajast alates näitavad end selgelt ka rahvastikupoliitilised ohud, mille vastu me täna kogu jõuga võitleme. Senini oli talunikkond olnud jõu ja arvu poolest rahva lõputu eluläte, linnades aga kadus järk-järguliselt tahe vajaliku järglasterikkuse järele. Püüeldi vaid materiaaalsete varade suurendamise poole.

Need ohud hakkasid ilmnema ka linnas vaimselt tegevate puhul. Tulevase kultuuriajaloo ülesandeks on näidata epohhi kultuuriliste saavutuste najal üles see sidemete muudatus, mis viis juuretuseeni, rahvalikkusest „asfaltikultuurini“, ühendavast ühtsusetundest vastutustundetu individualismini. Millised tõelised elutunnete varad on hävinenud liberalismi läbi, saame me just täna mõõta, kui me võitluses rahvalähedase kultuuri eest üritame kõikjal ürgsaksa loomust esile tuua ja laastava tsivilisatsiooni asemel luua uuesti see tõupärane kombelisuus, mis ei olnud saja aasta eest saksa rahvalikkuse väljamurdmise ajal võimalik, kuna siis ei olnud ühisliikumist, vaid see jäi üksikute kandjate (Jahn, E. M. Arndt, vennad Grimmid, Fichte jt) tegevuseks. Eelnevale lisandus, et selliste püüdluste soodustamiseks puudus tollal täielikult sihiteadlik riigi poolne juhatus, nüüd aga on just natsionaalsotsialistlik riik teinud rahvasterviku ja kultuuri oma poliitika keskmeks.

Vaimu tõuvõõrandumine

Lahendatav küsimus muutub arusaadavaks, kui mõelda sellele, et inimese loodud püham omand, kunst, oli haaratud ratsionaliseerimisest, krambist ja tõuvõõrandamisest ning sellest ajast alates ei esitanud ta enam tõestust käsitöölisesest saavutusest, ega suutnud esile tuua meid puudutavat elu mõtet. Kus aga üritati luua uut tüüpi, võis näha põhjamaise-saksa olemuse plaanipärase tõrjumise katseid internatsionaalse, kõlvatu, prosemitliku ebardi kasuks, kelle suhtes osati süstemaatilise mõjutamisega sümpaatiat tekitada. Riigipoliitilisel ja majanduslikul alal nägime me neidsamu kahjulikke põhimõtteid, mille kohaselt oli iga „vabadus“ lubatud ja sobis tungima kultuurilisse sfääri.

On ilmne, et sel ajal toimus loodusteadustes ja tehnikas märgatav tõus, kuid ka see polnud võimeline andma saksa inimesele tugevat terviklikku maailmapilti. Nende edu seisnes pigem suurejoonelises ühekülgses, mis võis viia kindlate panusteni, kuid tõi tervikus esile vaid viljatust ja keskpärasust, mis lämmatas oma diktatuuriga sügavamate mõtete väljendumise. Sest enda spetsialiseerimise sund viis tihtipeale selle ühekülgsse teadlase ja uurija tüübi tekkeni, kes kippus oma ala piiratud pooltõde üle kandma kehtiva tõena kogu inimelule. Ühelgi ajastul kui mitte skolastikas, ei leia me sellist teadmiste dogmatiseerimist, vaimsete konstruktsioonide säärast üldistamist kui möödunutes. Kapitali hõivamisele väheste poolt lisandus hariduse arestimine väikse intellektuaalide kliki poolt, kes polnud isegi sihi üle üksmeelel. Üksikute alade ja teaduskondade võitlus omavahel hävitas terviklikkuse, igasuguse sünteesi! Sellepärast olid ta tulemused alati vastuolus elu enesega: need jäid sisututeks ja tühjadeks.

Mida enam eraldus intellektuaalsus ja kapitalism tervest rahvalikkusest ning haaras võimu enda kätte, seda rohkem usurpeerisid need ringkonnad õigust, inimeste ressursse kasutada enda huvides ja nendega isepäi toimetada. See omavolitsemine tõmbas endaga kaasa seni täidlase ja tugeva kodanluse, kes ei tahtnud maha magada varade jaotamist, ta loobus oma kindlastest alustest ja andis need välja lagundamisele. Märkamata kuidas tal seejuures suur loomelisuse kiht – loodus ja vaim – üha kindlamini kaotsi läksid mida enam ta tõepoolest „vabanes“ igasugusest tervest otsustusvõimest, ütles ta lahti kõigest sügavalt hinge puutuvast, oli kuulekas vaid rahale, masinale, meetodile ja tungile.

Kahte seisust aga ei tõmmatud sellesse arengusse kaasa. Üks neist oli sõdur, kes ei omanud sel epohhil lihtsalt hääleõigust. Ta oli kõrvaltvaataja rollis ning oli sunnitud end hermeetiliselt sulgema teiste suhtes, ta jäi ka osaliselt viljatusse seisusekõrkusesse. Liberalistlik riik eitas seda enam sõdurliku hoiakut, mil määral ta pidi parlamentaarsetele jutustajate õigustele ruumi tegema. Kuid saksa sõdur sai maailmasõjas oma väärtust tõestada.

Ka teine „seisus“, tööline, jäi tühjade pihkudega. Ta oli nüüdsest välja antud vaimsetele ja majanduslikele omanikele, kes rakendasid nüüd „kodanliku“ seadustekoodeksi ja „rahva“majandusega ellu liberaalseid põhimõtteid, st kuni maailmajuutluse nähtamatu plutokraatiani välja.

Marksistlik eksiõpetus

Marksism on liberalismi tagajärjeks, kuigi ta moodustas rahvusvahelise majandusimperialismi vastu internatsionaalse proletaarlaste rinde. Ta tegi ka kõigil elualadel rahvalikkuse hävitamiseks viimsed järeldused, millel ta sai oma eksiõpetusega kehtestada.

Marksistlikud sihid, mida juutide internatsionaal oli saksa rahvasse pidevalt süstinud, näitasid end vägagi selgelt pärast novembrivabariigi loomist, nagu rahvusvaheline solidaarsus, patsifism, proletariaadi diktatuur, eraomandi võõrandamine, ühtlane omandi jaotamine jne sellena, mis need tegelikult olid: utopiad, mille teostamine viis tööliiskonna veelgi suuremasse orjusesse ja kasulõikavatest võimurite nuudi alla.

Raskemad löögid tööliste mõtlemisele ja tunnetele olid klassivõitluse ja rahvastevennastumise õpetused, eraomandi ja sellega koos panustamise põhimõtte eitamine, millele Saksamaa ja kogu Öhtumaa oma kultuuri kõrguse eest tänu võlgnes. Need kujutasid endast kõige ohtlikemaid vahendeid saksa töösaavutuste hävitamiseks ja töö tulemuste andmiseks tõuvõõraste ja vaenulike äriajajate kätte. Kapitalistlike intellektuaalide ja kodanlaste ringkonna klassikõrkus ning marksistlike tööliste klassiviha olid mürkideks, mis põhjustasid saksa rahvas nagu ei üheski teises rahvas suurimat häda ja sügavaimat hingelist meeleheidet. Vaid heausklikele saksa käsitöölisele sai internatsionaalse solidaarsuse idee põhjalikku muljet avaldada. Nad ei ohverdanud mitte ainult oma kibedalt teenitud grosse, vaid vahetasid rahvaülesäsitajate surve alla ka oma isamaatunde eksikujutluse vastu proletaarlaste valitsemist kogu maailmas, saamata aru, et nende juhid olid needsamad, kes olid üksteisega seotud läbi ühise rassikuuluvuse, kes hoidsid röövi ja pettuse kaudu ka internatsionaalset rahamajandust oma haardes: **juudid!**

Kommunistlik hullus

Pärast 1918. aasta kokkuvarisemist tabas kurnatud rahvast veelgi hullem katastroof: kommunistliku revolutsiooni kodukäija, mida oldi juutide fraasidega eemale peletatud käsitöölises palavalikuliselt ette valmistatud. Selle võit – läbi terrori, streigi, kodusõja, mõrva ja süütamiste – tähendas päästmatut uppumist kaootilisse meeleheitesse, vastupanuvõimetust, rahva allakäiku ja surma. Selle sissetungiga saksa ellu algas kehaline ja moraalne allakäik. Sõjajärgne kommunistlik-bolševistlik liikumine ähvardas kõigil aladel täide viia esmase ja laastavaima alanduse, seejärel kui „rahvuslikud“ ringkonnad ning kodanlikud demokraatia kaitsjad olid häbiväärselt kapituleerunud.

Läbi bolševistlik-marksistliku mõttemaailma valitsemise – alates selle loomisest juudi Karl Marxi (Mordochai) poolt ning juudi internatsionaali ja ta poliitiliste ilmingute nagu sotsiaaldemokraatia ja kommunism – võeti saksa kombelisuselt, neljatuhandeaastaselt kultuuripärandilt, igasugune kasvupinnas. Saksa elutunnuste nagu kodumaatunne, keel, elulaad, religioossus, uhkus saavutatute ja omandi üle, rass jne väljajuurimisele pidi kiirelt – hingeliselt ja majanduslikult – järgnema ka inimeste juurtetuks muutumine. Möödunud ajastu

kurb tagajärg, töötu, kaotas koos oma töökohaga (kuna ta ei omanud midagi muud), ka igasuguse osaluse ja seose riigieluga. Ta küll elas vaid riigist, kes teda hädaolus ülal pidas, kuid ta pidi siiski riigi vastu võitlema kui ta tegelik hävitajaga, kes oli igasugusest omandist ja palgast eemale tõrjunud. Tööline oli muutunud „proletaarlaseks“.

Veel trööstitum oli noorsoo olukord, kellega keegi ei tegelenud, kes ei tundnud üldse enam töö tegemist, vaid ainult asfaldi ja kino, häda ja kuritegevust ning kelle kasvatust ja harimist esitleti kapitalismi saavutustena. Töötud ja noored olid kultuuri jaoks nähtavasti kadunud. Nad veeteerisid reedetud põlvkonna tunnistajatena oma ette, riigi poolt hüljatuna, valede juhtide poolt üles ässitatutena.

Juudid ja vabamüürlased, rahvalikkuse hävitajad

Liberalismi ja veelgi enam marksismi-bolševismi pidev jutt inimeste võrdsusest oli juutluse kaudu viinud rahva massi saatuslikku eksituseni. Juut oskas meisterlikult nende võrdsuse olemise fraasidega saksa rahva instinktiivse tajutunde lüüa ning – apelleerides kaastundele – välja hiilida enese võrdsustamiseni saksa elus, mida ta seejärel järk-järgult ära kasutas juutluse võimupositsiooni loomiseks. Ta kaval taktika seisnes järgnevas: külvata kõikjal tüli ja ebausaldust, alandada saksalikkust ning kõrgele kiita juudilikku, sedasi lõhestada ja lagundada, jõudmaks nii parimate positsioonideni. Juudid surusid end sisse pangandusse, majandusse, ajakirjandusse, parlamenti ja ühiskonda, niinimetatud vaimsetesse elukutsetesse (arstid, juristid jne). Nad tahtsid sel viisil taastada võimu, mis neil 2000 aasta eest ära võeti. Võib õigustatult öelda, et sõjaeelsel Saksamaal ja veelgi enam sõjajärgsel allutatud Saksamaal, mis tõi meile lisaks veel kutsumata idajuutide parve, haldasid juudid kogu sakslaste rahalist ja vaimset vara.

Suurima toe oma võimupüüdlustele leidis juutlus ta enda juhitud vabamüürluses. Vabamüürluse idee, see inimeste kogum, kes levitab tolerantseid ja humaanseid põhimõtteid, mille ordis saab osaline olla nii juut kui moslem või kristlane, on tänaseni „olnud universaalse-abstraktse hariduse alus, kogu egoistliku õnnelikkuse jutu lähtepunktiks; Ta on ka kujundanud viimased 150 aastat kehtinud poliitilise parooli „vabadus, võrdsus, vendlus“ ning on sünnitanud kaootilise rahvaid lagundava „humaanse“ demokraatia.“ (Alfred Rosenberg) Humanitaarsuse nimel õpetati nii sees- kui väljaspool loože meelsuse- ja rassilagunemist, mis tõi kaasa kõik eespool nimetatud nähtused ning põhjustas eelkõige rahva ja riigi sisemise lõhestamise. Looživendade suletud tegutsemine, kes pidid puhtalt juudilikule tseremooniale alluma, vabamüürlaslike ideede nimel oli juutide kõige tõhusam relv. Nead kiirendasid järelandmatult humanitaarsete õpetuste sissetungi kõikidesse kihtidesse, kuni nad lõpuks ka äraeksinud töölisel oma sappa võtsid ja end teenima panid.

Juudid ja vabamüürlased olid lagundava individualismi autorid ja soodustajad, mille jaoks ei olnud enam mitte midagi püha selles maailmas, mis religiooni mõnitas, põlastas kõiki ideale, naise au üle irvitas, kurjategijaid kaitses, noorsoo kasvatust lõhestas, ja käsitöölised marksistlike pettekujutlustega ära meelitas, nii et Saksamaa pidi sellise režiimi alla üha kiiremini allakäigule vastu minema.

Keskaegsete ideede jõuetus

Imestunult küsitakse siin nüüd vaadete järele, mis kunagi põhjapanevalt kujundasid ja muutsid õhtumaade ning saksa saatust. Kuid suured kristluse ja humaansuse ideaalid ei suutnud enam üldse kokkuvarisemisele vastu seista. Uusim aega on meile näidanud, et kirikud on läbi kukkunud. Protestantlik, kuna ta oma olemusest lähtuvalt pidi ajavaimuga sõdima ja ei olnud selle vaimse konflikti juures piisavalt valvas, mitte jäämaks alla viimase sajandi jooksul aset leidnud ratsionaliseerimisele. Katoliiklus, kuna ta asus poliitikasse ning üritas end

parajasti valitsevale suunale sobitada. Asuda poliitikasse, nimelt eilsest tänasesse päevapoliitikasse, koos kõige sinna juurde kuuluva lehmakauplemisega, mis ei ole ühildatav aegadeülese asutuse väärikusega, nagu seda peaks just kirik olema! – Igal juhul ei olnud mõlemad kirikud enam võimelised oma vahenditega vastupanu osutama rahvalikkuse hävitamisele ja kultuuri lagunemisele. Ei innukas uskumine ega poliitiline auahnus ei suutnud olulisi probleeme lahendada ja kaasa aidata muutumatute mõtete kestmajäämisele tänapäeva ajal. Nende usutunnistuste tähtsus meie soole on kadumas. Nii näib ajaloo otsus nende üle langetatud, lisaks eelnevale on kirik tihti avaldanud oma väljaütlemistes natsionaalsotsialismi vastasust.

Kombelisuse kadumine

Möödunud maailmavaatelistel süsteemidel bilanss näitab, et meid ootas ees igasuguse kombalisuse kadumine. Puudus tõsidus elu kujundamiseks. Sotsiaalsest rahulolust, maailmavaadete uhkusest, ei saanud juttugi olla. Natsionaalsotsialismi võimu ülevõtmisele eelnenud aastate kõigi elualade ja väljenduste läbilõike näitab meile nii tegude kui inimeste allakäiku ja haiglust. Nii ei ole ime, et liberaalne-marksistlik režiim võttis niinimetatud „inimõiguste“ raames erilise hoolega omaks alaväärsed, kurjategijad ja ebanormaalsed, olenemata nende ülalpidamise kulukusest. Ka kasutu ja saamatu olevus omas õigust eksistentsile, olenemata sellest, et kolmandik töövõimelistest olid töötud. Sellised nägid tegelikult välja liberalistliku edusammud ja marksistlikud saavutused. Sellisest hoiakute ja arusaamade anarhiast, mida suurendas Versaille vaigistamine ja tahtlikult kasvatatud kaotuse mentaliteet, olid vaid vähesed sammud kommunistliku revolutsiooni puhkemiseni, mille sammumõõtjaks oli juudi intelligents.

Pärast liberalistliku õpetuse pidurdumatut väärmõju, mis oli terve sajandi valitsenud rahva kahjuks, pärast vanade ususuunitluste hädist allavandumist, mille kahvatutel ideaalidel puudus igasugune võitluslik ja terve vaim, nähes Saksamaad varitsevat paisuvat kommunistlikku liikumist, oli vaid aja küsimus, millal tõuvõõraste võimude rinne haaras diktaatorlikult kogu võimu endale ning sellega saksa rahva ja kultuuri lõpliku allakäigu kaasa tõi. See juba sajandivahetusel ähvardav oht näis esialgu maailmasõja poolt eemaletõrjutuna, kuni ta muutus pärast kokkuvarisemist üha nähtavamaks ja võimsamaks, nii et meie isamaa pidi vastu minema kohutavale saatusele.

Küll üritasid mõned nägevad vaimud seda sajandit kokkukukkumise eest päästa. Sõnas ja kirjas on mõned vaprad kergemeelsuse ja mugavuse, kommete lagundamise ja hingede meeleheite vastased protestid tõstetud. Kuid selle kuulutajad langesid alati pilkamise ja rõhumise ohvriks. Nad jäid üksikuteks hüüdjateks. Neil puudus jõud, tegutsemiseks vajalik inimeste ühtsus, koondamaks ja juhtimaks oma mõtete poliitilist rünnakut. Selle lõi Adolf Hitler natsionaalsotsialistliku liikumise näol. 30. jaanuaril 1933 saabus lahingutes karastunud, selekteeritud sooga võimule uus ja seotud elutunnetus.

Taastõusmine kaosest

Me kõik oleme ikka veel nende edusammude eufoorias, nii et me ei suuda võimu ülevõtmise päeva ajaloolist tähtsust tulevase sajandi jaoks selle kõigis üksikasjades veel tajuda. Nii palju on aga ajaloolise tõsiasjana selge:

Adolf Hitler päästis oma võidu läbi kogu Saksamaa ja õhtumaise kultuuri vajumisest kommunismi verisesse kaosesse. Adolf Hitler lõi oma liikumise võimu ülevõtmisega eeldused selleks, et saksa rahvas saab täna oma elu taas alustada ja oma riigikorra uuesti kujundada.

Erinevalt mässust 1918. aastal toimus 1933. aastal revolutsioon. Nagu iga õige revolutsioon tähendab see kõigi väärtuste ümberhindamist. Natsionaalsotsialismi revolutsiooniline iseloom põhineb asjaolul, et ta ei piirdu uute ideede jutlustamise ja nendesse uskumise nõudega, vaid et ta nõuab ning ootab igaühelt ka pärast võimu ülevõtmist poliitilise võitluse maailmavaatelist jätkamist.

Liikumise kogemus viis põhimõttelise avastuse ja arusaamani, milles tuleb näha kõikide natsionaalsotsialistlike põhimõtete alust:

„Maailmajaloo võti on rassiküsimus.“

Rassiteadus on lähtepunktiks

Liikumise kasvamisega paralleelselt heitles üks uus teadus oma kehtivuse eest: rassiteadus. Rassiteadus kohtas kuni natsionaalsotsialistliku revolutsiooni läbimurde päevani, kuna ta oli selle ägedaim võitlushüüe, eiramist ja rõhumist, mis on ainulaadne ajaloos, kui sellega mitte võrrelda loodusteaduse vastast 500 aasta pikkust võitlust kirikuga seotud võimude poolt.

Vastaste kibe võitlus uue rassi ja rassihinge teadusharu vastu on seletatav nende endi õpetusega kõigi rasside ja rahvaste võrdsusest, millel olid katastroofilised tagajärjed saksa kombeliseusele ning mis oli end seni maailma- ja kultuuriajaloos näidanud täiesti väärte loodusvastaste seostega.

Natsionaalsotsialistlik rassiteadus andis meile aga tõese teadmise. Rahvad, kes olid vastuolus looduseadustega, hävisid siis, kui nad ei pööranud enam tähelepanu rassipuhtusele. Nii on meile õpetuseks vana Kreeka ja Rooma ning veelgi varasemad rahvad, kelle kultuurist on säilinud vaid mürdosi. Teiste näidete puhul ajaloos oleme me aga näinud, et nende rahvaste elu, kes oma verest lugu pidasid, oli kestav ja pidi samadel eeldustel ka selliseks jääma. Nendest arusaamadest lähtuvalt peab natsionaalsotsialism nüüd võitlust saksa rahva eksistentsi nimel, mida saab tulevikus kindlustada vaid eranditult tõuvõõra väljakasvatamise ja vere absoluutse puhtana hoidmise läbi.

„Mis ei ole hea rass on justkui umbrohi.“ (Adolf Hitler) Rassiteadus annab maailmavaatelse põhjenduse, et rahvas ja rahvalikkus peavad alati olema mõtlemise ning tegutsemise keskmeks. Riigipõhiseadustes on see muutmatu arusaam nüüd saksa elu jaoks paika pandud. Nendeks on: 14. juuli 1933 Pärilikult haige järelkasvu ärahoidmise seadus, 15. septembri 1935 Riigi kodanikeseadus ja Saksa vere ja au kaitseseadus. Siia juurde kuuluvad ka erinevad kultuuriseadused ja eelkõige 29. septembri 1933 Riigipärandtalude seadus.

Kaks põhimõttelist maailmavaatelist ülesannet

Rassiline maailmavaade on meie rahvuse ja kultuuri elu ja surma jaoks oluline. Niisama tähtis on see ka saksa sotsialismi kujundamise ja rakendamise jaoks, mis sõltub lahutamatult vereteadlikkuse tasemest.

Kõik ülejäänud juhised tulenevad rassilisest arusaamast, millel põhineb hiiglaslik natsionaalsotsialistlik ülesehitustöö. Siit tulenevad ka kaks fundamentaalset ülesannet, mis liikumine on energiliselt käsile võtnud ja mille teostamine mõjutab teda igavesti tulevikus:

Esiteks: **inimeste kasvatus.**

Teiseks: **elu kujundamine.**

Natsionaalsotsialistlik kasvatus

Adolf Hitler: „Uus riik muutub fantaasia objektiks siis, kui ta ei loo uut inimest. Kaks ja pool tuhat aastat on praktiliselt kõik – vähesed erandid välja arvatud – revolutsioonid ebaõnnestunud, kuna nende juhid ei saanud aru, et revolutsiooni juures ei ole tähtsaim mitte võimu haaramine, vaid inimeste kasvatamine.“

Sellest lähtuvalt peab natsionaalsotsialistlik kasvatus olema laiaulatuslik. Sellest tulenevalt on natsionaalsotsialism inimeste kasvatusel täielikult enda kanda võtnud. Tänapäevane saksa kasvatus töö teostub enamuses – kui tegu pole haridus- ja teadusalaga – partei ja tema organisatsioonide raames. Partei määrab, milline saksa inimene peab tulevikus välja nägema oma hoiakus, eluviisid ja tegutsemises. See kehtib nii noorsoo kui kaitsevõimelise meeskonna kohta. Partei formatsioonidel, Hitlerinoortel (*Hitler-Jugend – HJ*), Tööteenistusel (*Reichsarbeitsdienst – RAD*), SA-1 (*Sturmabteilung*), SS-1 (*Schutzstaffel*), NS Veokijuhtide Korpusel (*Nationalsozialistisches Kraftfahrkorps – NSKK*) kui ka liidetud allorganisatsioonidel on ülesandeks viia läbi natsionaalsotsialismi kasvatusideaali ja kuni vanaduspõlveni hoolt kanda ta säilimise eest.

Natsionaalsotsialistlik kasvatus soovib viia sakslased tagasi loomulike elualusteni, mis võimaldavad saada seest välja taas terviklikuks ja terveks rahvaks. Kasvatustegevus on sihtselt võtnud lõplikult vabastada saksa inimese möödunud ajastu kahjustusest. Siinjuures tuleb teatud arv kõhklusi ja alaväärsustundeid välja juurida. Kodanliku ringkonna kopitatus, kehaline ja vaimne mürgitamine möödunud lagundamiskultuuri poolt, aga ka teatud rahvavõõrad eelarvamused, mis on tõuvõõra moraaliõpetusega sisse hiilinud, need tuleb halastamatult üle parda heita ja peavad lõplikult kaduma saksa pinnaselt. Need kõik olid sõjaeelse võitlusvaimu ja suuruse puudulikkuse põhjuseks. Seepärast ei näi natsionaalsotsialismile täna armastus ja alandlikkus kõrgemate väärtustena. Au ja julgus on uue saksa inimese iseloomu kujundamise alusteks, kes peab kartmatult vastama ka saatuseküsimustele, mille eest nn „hea ühiskond“ kõrvale pöikis.

Kasvatus- ja haridusasutused saavad seega olulise tähenduse nii saksa iseloomu hoiaku kui ka ta ühiskonnatunde ja -hoiaku suhtes. Sest saamaks rahvustervikuks peab kõigepealt olema ennast tõestanud väikseim tervik. Mineviku lagundavatest õpetustest ülesaamiseks ei ole paremat vahendit kui kasvatus partei poolt loodud formatsioonides. Ka üldise sõjaväelise teenistuskohustuse sisseviimine teenib sedasama eesmärki. 16. märtsi 1935 Kaitseväge ülesehitamise seadusega ja 26. juuli 1935 Riigitööteenistuse seaduse, 1. detsembri 1936 Hitlerinoorte seaduse ja selle aasta erinevate parteisiseste kaitsemeeskondade harimise määrustega on natsionaalsotsialistlikud kasvatuspõhimõtted ka riiklikult legaliseeritud. Edasi on juba praegu teostatud NSDAP koolitustegevus, eriti Ordulinnustes (*Ordensburgen*), ning allüksuste ja liitude koolituskeskustes, Adolf Hitleri koolides (*Adolf Hitler Schulen*), rahvuspoliitilistes kasvatusasutustes (*Nationalpolitischen Erziehungsanstalten – NPEA*), Maa-aastas (*Landjahr*), Tudengite kamraadidemajas (*Kameradschaftshaus der Studenten*) ja teistes asutustes, mis on selle eeskujud, kuidas noorsugu kasvatada tuleb rahvusterviku teenimiseks ja kuidas ta peab praktiliselt kogema rahvuslikku ja sotsiaalset ühtsust.

Need asutused on rahvuse tahte – kujundada ise enda jõust oma tulevikku – proovikiviks. Nendes on natsionaalsotsialistliku maailmavaate põhimõtted tugevalt juurdunud. Sest nende näol peab olulisim probleem saama lahendatud: anda meie noortele ellu kaasa tugev rahvalik teadvus, mis on teiste kultuurirahvaste jaoks enesestmõistetav, et nii oleks igaveseks ära hoitud saksa kommete ja kultuuri võõrandumise oht. Selle terve kasvatusel läbinud saavutusvõimeline noorus ei pea mitte ainult elu võitluses vastu, vaid astub ka Suursaksa Riigi kaitseks välja.

Natsionaalsotsialistlik elukujundamine

„Pärand, mille me üle võtsime, on kohutav,“ nii on öeldud Fühleri teates saksa rahvale 1. veebruaril 1933. Poliitiline allakäik sisemuses, jõuetus väljaspool, majanduslik viletsus, sotsiaalne lõhestatus ja kommunistide hävinemine, see oli pärand, mille meile 14 aastat süsteemiga oli jätnud. Sellepärast asuti eriti energiliselt tegutsema elukujundamise alal, mille seaduslik teostamine on usaldatud riigi täitevvõimule. Fühleri tahte kohaselt on partei siin garantiks, et saksa elu saaks võltsimatult areneda ja et alati jõuaksid rahva uued seadusemuudatuste ettepanekud partei kanalite kaudu riikliku juhatusele (*Reichsleitung*). Selleks on liikumine oma orgaanilises ülesehituses loonud ametid ja asutused. Sotsiaalelus langeb erilise tähtsusega Saksa Töörindele (*Deutsche Arbeitsfront – DAF*) ja NS ühendusele „Jõud läbi rõõmu“ (*Nationalsozialistische Gemeinschaft „Kraft durch Freude“ – KdF*).

Praktiline sotsialism oli see, mida ootasid kõik töötavad sakslased oma juhtidelt pärast rängimat sõda. Nad pidid kibedalt pettuma. Igat värvi süsteemi-valitsuste poliitika kukkus selle ülesandega hädiselt läbi. Natsionaalsotsialism seevastu alustas kohe edukalt selle teostamisega. Läbiviimise viisi iseloomustab Fühler järgnevalt: **„Ühel pool tuleb jätta võimalikult suur mängumaa jõudude vabale mängule, teisalt aga rõhutada, et see jõudude mäng peab sellesse inimestele antud eesmärgikoosluse raamidesse jääma, mida me nimetame rahvaks ja rahvustervikuks. Vaid sel viisil saame me saavutada seda, mida me saavutama peame, nimelt inimlike saavutuste ja sellega inimliku tootmise tõstmise.“**

Selle põhimõtte praktiline teostamine tähendab esimest korda saksa elus

sotsiaalset õiglust ja rahu!

See printsiip annab indiviidile mida ta isiklikuks arenguks vajab ja jätab rahvustervikule, (koma ära) mida üldhuvi nõuab. Selline arengu idee saksa elus võtab esmakordselt arvesse saksa iseloomuväärtuse, mis võrdub au, vastutava vabaduse ja saavutuse mõistetega. Loomulikult saadi selliste murranguliste mõtete kehtestamisega, eelkõige majanduses, vaid tasapisi edasi minna. Juba inimeste poole pöördumine nende arusaamadega (panuse printsiip, panuse eest tasustamine!), osaline realiseerimine majandusel ja ettevalmistavad seaduslikud meetmed tagasid, et kõikjal ärkasid loomelised jõud, ja et kõikjal tärkas võimas tahe oma panuse andmiseks, mis lasi sellistes mõõtmetes Kolmanda Riigi ülesehitusel teoks saada. (Ma viitan sellega seoses suunda andvatele Eberhard Kautteri teostele „Das Sozialproblem im Wandel deutscher Geschichte“ ja „Wirtschaftsgeist, Sozialgeist, Wehrgeist“, P. Hochmuthi kirjastus, Berliin W 35.)

Mõlemad nelja-aastakuplaanid

Natsionaalsotsialistliku ehitustöö eeldustena teostati kõigepealt kolm suurt sihti, mille Fühler oma 17. mail 1933 peetud riigipäevakõnes paika pani:

1. Ähvardava kommunistliku pöörde ohu kõrvaldamine ning rahvusriigi ülesehitamine, mis ühendaks klasside ja seisuste erinevad huvid ning mis rajaneks omandi mõistel, mis on meie kultuuri aluseks.
2. Raskeima sotsiaalse probleemi lahendamine läbi meie töötute miljonite suuruse armee tagasi suunamise kasulikku tootmisesse.
3. Stabiilse ja autoriteetse riigijuhatuse taasloomine, kes kantuna rahvuse usaldusest ja tahtest teeb selle suure rahva maailma suhtes taas usaldusväärseks.

Suur ülesehitustöö algas 1. veebruaril 1933 riigivalitsuse üleskutsega, milles proklameeriti, et nelja aastaga peab kaduma saksa taluniku viletsus ja töötus on lõplikult ületatud. Need nõudmised on – nagu me teame – täielikult täidetud. Tagamaks saksa rahva piisava toitlustamise, eriti tööjõu kasvades, võeti kõik meetmed kasutusele talunikukonna tugevdamiseks, hinnakujundamiseks (turukord), elatustaseme tõstmiseks ja

põllumajandustoodangu suurendamiseks. Paralleelselt loodi uusi töövõimalusi. Läbi majanduse käimatõmbamise ja tootmise suurendamise kõikides valdkondades tagati igapäevane töö.

Veel enne nelja ülesehitusaasta möödumist teatati 1936. aasta parteipäeval uue majandusplaani käsilevõtmisest, mis pidi peamiselt tagama Saksamaa ressursidega varustatuse. Täna saame me öelda, et mitte ainult ei ole ülal toodud kolm punkti täidetud, vaid et ka nelja-aastakuplaani õnnestumine ja praktiline edu on väljaspool kahtlust. Lisaks eelnevale kandis liikumine hoolt selle eest, et ülesehitustöö juures maailmavaatelised arusaamad, peamiselt sotsiaalkujundus, moodustasid kõikjal praktilise elukujundamise aluse.

Uus saksa sotsiaalkujundamine

Määrava tähtsusega on siin 20. jaanuaril 1934 välja antud „Rahvuse töö korraldamise seadus“. Olulised punktid selles on: Ettevõtja on ettevõtte juhina niisamuti tööline kui järglaskonna liige; mõlemad on rahvuse töölised ning edus ja ebaedus üksteisega seotud. Ettevõtja kannab kõige eest vastutust, mis ettevõtte elus toimub. Tööjõud pole enam nagu marksismi puhul kaup, mida müüakse, kuid ta ei muuda end ka liberalistliku arusaama kohaselt pakkumise ja nõudluse järgi. Ettevõtja ei täida oma kohust mitte ainult töölepingu täitmise ja kokkulepitud tasu maksmisega. Ta peab nüüd ka järglaskonna heaolu eest vastutavalt hoolt kandma, hoolitsema saavutuste ja sellega tootmise püsimise eest, nii nagu järglaskond on talle truu ja teeb oma teenistust kui panust.

Töökorraldamise seadus sisaldab edasisi ettekirjutusi töömäärajate kohta – uued sotsiaaltagatised – ettevõtte- ja tariifikorra, üle sotsiaalse aukohtulikkuse ja vallandamise kaitse olulise reguleerimise kui ka edasiste üksikute ettekirjutuste kaudu.

Pärast seda seadust elab Saksamaa kaitstud töörahus. Täna ei ole enam mingeid tülisid ja väljaarvamisi, tootmise äralangemisi, kaotsi läinud tööpäevi ja palgasummasid. Hüvitised, vallandamised, puhkused ja hoolekanne on vastavalt saksa tööliste aule ja panusele reguleeritud.

Kolmandas Riigis ei ole töötav sakslane enam kaitseta mingite ohtude või hädade ees. Liikumise loodud võimsad asutused ja murrangulised seadused ning meetmed, mille natsionaalsotsialistlik liikumine kasutusele võtnud on, kannavad hoolt tööjõu ja -saavutuse säilimise eest.

Esimene on Saksa Töörinne. See on NSDAP poolt toetatud liit ja kõiki töötavaid sakslasi – nii töötajaid kui -võtjaid – kokku haarav organisatsioon (Füüreri korraldus 24. oktoobril 1934). Juba selle poolest erineb ta varasematest ametiühingutest. Ta ei ole esmajoones mitte toetusorganisatsioon, vaid maailmavaateline võitlusühing, sotsialistliku idee salk. Läbi töötavate inimeste elatus- ja tootmistaseme tagab Saksa Töörinne oma arvukate ametite kaudu uue saksa sotsialismi.

Teine asutus on NS ühendus „Jõud läbi rõõmu“, maailma suurim tööpäevaõhtute ja vabaaja kujundamise organisatsioon. „Vabaaja ja puhkamise maailmakongressil“ Hamburgis 1936. aastal tutvusid ja tunnustasid 51 riiki seda sotsiaalasutust. See tegu on meie maailmavaate nõudmiste ilusaim ja tugevaim väljendus. Kui marksistlikud lubadused väidavad tööliste, et nad saavad kord marksistliku valitsuse all riigis ringi reisida ja enda laevadega meredel sõita, nii on see halliks teooriaks jäänud. Kuid natsionaalsotsialism lõi sellise võimaluse praktiliselt veelgi suuremates mõõtmetes. Selle kasuks kõneleb kõik see, mida me enesestmõistetavalt teame: KdF laevastik, merekuurort, reisimine ja matkamine, sport, rahvaharimise asutus, tööpäeva õhtu ja „Töö ilu“.

Kolmas asutus on NS Rahvahoolekanne (*NS-Volkswohlfahrt – NSV*), mis oma kahe suurema ettevõtte „Talveabi“ (*Winterhilfswerk – WHW*) ja abiasutus „Ema ja laps“ (*Mutter*

und Kind) näol suutsid hädas olijaile – läbi kõigi sakslaste annetuste – anda ainukordseid panuseid.

Neljas meede puudutab elamist ja asundust: tervislike elamispindade loomine, linnade laiendamine, põllutööliste korterite ehitamine, asumite loomine, korterite moderniseerimine jne moodustavad natsionaalsotsialistliku programmi kohaselt töötava inimese arengu ja kodumaatunde taastärkamise ja pinnasega seotuse tunde aluse.

Natsionaalsotsialistlik poliitika on esmajoones jõudsalt perede – kui rahva aluse – eksistentsi kindlustamise eest seisnud. Rahvastiku hääbumisele on esialgu soodustamismeetmete kaudu piir pandud. Läbi abielude soodustamise, lastetoetuste, pärilikkusehooldekande, tervisehooldekande, maksusoodustuste, tõbede ja imikute suremise vastes võitluse soodustab tänane rahvastikupoliitika meie rahva kasvamist.

Maailmavaade on eluvundament

Need kõik on toetuste, hoolekande ja tootmise suurendamise tulemused, mis tulenevad vaid NSDAP maailmavaatest. Mida on sellele alal saavutatud meie mõttevara jõust, ei oma rahvaste või meie endi minevikus võrdset näidet. See täidab kõik sakslased uhkusega olla selle Riigi kodanikud, mis teostab taolisi sotsialistlikke suurtegeid iseenda jõust. Sest ka kõigil teistel aladel, nagu majandus, õigus, kultuur, hariduselu, liiklus, Kaitsevägi ja välispoliitika on liikumise maailmavaatelised ideed õnnestunud kindlalt juurutada ja sellega mõnede aastate möödudes võimaldada natsionaalsotsialistlikul valitsusel saavutada elu ümberkujundus, mis vastab saksa inimese iseloomule ning säilitab ja soodustab seda. See moodustab ka tulevikus meie võitluse sihi juurutada sügavalt rahvas meie maailmavaadet kui eluvundamenti ning ta annab rahvale rahu ja kaitstuse tunde, mis ajaloolises arengus hakkab kehtima alati siis, kui rahvalik elu areneb tõupärastes rööbastes.